

XII MIĘDZYNARODOWA SESJA NAUKOWA
DZIEJÓW LUDÓW MORZA BAŁTYCKIEGO
WOLIN, 14-16 LIPCA 2023

XII Międzynarodowa Sesja Naukowa Dziejów ludów Morza Bałtyckiego *Powróćmy do źródeł*

Wolin 14-16 lipca 2023 r.

ORGANIZATORZY

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
Pracownia Historii Wojskowej
Wydział Historii UAM

Program Sesji

Dzień pierwszy – piątek, 14 lipca 2023 roku

10.00-13.00 – Rejestracja uczestników – Urząd Miejski w Wolinie

13.15-13.45 – otwarcie XII Międzynarodowej Sesji Naukowej ludów Morza Bałtyckiego *Powróćmy do źródeł* (Sala w Wolińskim Dworcu)

- wystąpienie Burmistrza Miasta i Gminy Wolin: **mgr Ewa Grzybowska**
- przywitanie Gości Konferencji w imieniu Uniwersytetu im. A. Mickiewicza: **prof. dr hab. Maciej Franz**
- przywitanie Gości Konferencji w imieniu Muzeum Regionalnego im. A. Kaubego: **dr Karolina Kokora**
- sprawy organizacyjne
chwila przerwy

14.00-17.00 – obrady plenarne (Sala obrad w Wolińskim Dworcu) **prowadząca obrady: dr Karolina Kokora**

- 14.00-14.30 – mgr Anna Wrzesińska, mgr Jacek Wrzesiński (Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy) – *Cmentarzyska jako źródła badań historycznych.*
- 14.30-15.00 – dr Paweł Babij (Archiwum Państwowe we Wrocławiu) – *Pomiędzy historią a archeologią. Źródła dla uzbrojenia Słowian Połabskich.*
- 15.00-15.30 – prof. UAM dr hab. Łukasz Różycki (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu) – *Traktaty wojskowe jako źródło do dziejów Słowian.*
- 15.30-16.00 – prof. dr hab. Tadeusz Srogosz (Uniwersytet im. Jana Długosza w Częstochowie) – *Kwestia źródeł w badaniu zniszczeń wojennych w czasie potopu szwedzkiego.*
- 16.00-16.30 – prof. AMW dr hab. Andrzej Drzewiecki (Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni) – *Polak już nie orze, a wciąż nie wie po co morze.*
- 16.30-17.00 – prof. ucz. dr hab. Beata Gaj (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) – *Starcie cywilizacji lądu i morza – nieunikniony element dziejów czy idea polityczna? Źródła antyczne i współczesne.*
- 17.00-17.30 – dyskusja

Dzień drugi – sobota, 15 lipca 2023 roku

7.30-8.30 – śniadanie w miejscu noclegu

9.20-12.00 – obrady plenarne – sala w podziemiach Wolińskiego Dworcu

Sekcja 1: Archeologia i Średniowiecze – (Sala obrad w Wolińskim Dworcu)

prowadzący obrady:

- 9.20-9.40 – dr Rafał Rutkowski (Uniwersytet Warszawski) – *Postrzyżenie protoplasty dynastii. Harald Pięknowłósy i Siemonit.*
- 9.40-10.00 – mgr Michał Janik (badacz niezależny) – *Imiona jako źródło historyczne do poznania kultury Słowian Nadbałtyckich.*
- 10.00-10.20 – mgr Michał Gniadek-Zieliński (Uniwersytet Warszawski) – *„Stranger king” czy „stranger methodology”? Z badań nad przystawalnością teorii antropologicznych do badań nad średniowieczną wyobraźnią.*

- 10.20-10.40 – prof. UP dr hab. Jarosław Sochacki (Uniwersytet Pomorski w Słupsku) – *Obraz ksiąząt obodrzyckich w źródłach frankijskich w IX wieku.*
- 10.40-11.00 – mgr Piotr Piętkowski (Uniwersytet Wrocławski) – *XI w. opis ujścia rzeki Odry zawarty w „Dziejach Kościoła Hamburskiego” autorstwa Adama z Bremy. Przyczynek do rozważań nad wschodnią granicą Słowiańszczyzny we wczesnym średniowieczu*
- **11.00-11.20 – przerwa kawowa**

Sekcja 1: Archeologia i Średniowiecze – (Sala obrad w Wolińskim Dworku)

prowadzący obrady:

- 11.20-11.40 – mgr Ewelina Siemianowska (Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie) – *Źródłowy second hand, czyli przypadek wczesnośredniowiecznych grobów łodziowych z Pomorza Zachodniego.*
- 11.40-12.00 – dr Lech Kościelak (Fundacja Agencji Służby Społecznej) – *Kronika Henryka Łotysza jako źródło do badań dziejów ludów bałtyckiego z przełomu XII/XIII wieku.*
- 12.00-12.20 – mgr Patrycja Jędrzejewska-Michalak (Uniwersytet Pomorski w Słupsku) – *Roszczenia terytorialne ksiąząt pomorskich w świetle tytułatury w dokumentach Ottona I i Warcisława IV.*
- 12.20-12.40 – dr Henryk Jurkiewicz (Uniwersytet Pomorski w Słupsku) – *Podominikański kościół pw. św. Jacka w Słupsku wraz z przyległym terenem poklasztornym jako źródło do badań dziejów kontraty kaszubskiej w Księstwie Pomorskim.*
- **12.40-13.00 – przerwa kawowa**

Sekcja 1: Archeologia i Średniowiecze – (Sala obrad w Wolińskim Dworku)

prowadzący obrady: dr Piotr Maliński

- 13.00-13.20 – mgr Grzegorz Garbuz (Uniwersytet Warszawski) – *Nowogrodzko-łacińskie umony handlowe a akulturacja chrześcijaństwa na Rusi średniowiecznej.*
- 13.20-13.40 – Marta Siłakowska (Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie) – *Archeologia magazynowa – źródła zapomniane.*
- 13.40-14.00 – dr Krzysztof Wroński – *Hoff, Rittersitz, Fürstliche Haus. Wykorzystanie źródeł w badaniach pomorskich rezydencji przełomu średniowiecza i nowożytności na przykładzie siedziby w Smołdżynie.*

15.15-18.00 – obrady plenarne – (Sala obrad w Wolińskim Dworku)

Sekcja 2: Nowożytność – (Sala obrad w Dworku w Wolinie) **prowadzący obrady: prof. dr hab. Maciej Franz**

- 15.00–15.20 – mgr Justyna Gałuszka (Uniwersytet Jagielloński) – *Przez Bałtyk do Ojczyzny. Morska podróż Zygmunta III Wazy w 1598 r. w świetle anonimowej relacji z Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie.*
- 15.20-15.40 – dr Karol Kościelniak (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu) – *Relacje z przebiegu bitew podczas wielkiej wojny północnej – druki ulotne jako źródło do badań nad przebiegiem starć zbrojnych.*
- 15.40-16.00 – prof. UJ dr hab. Adam Perłakowski (Uniwersytet Jagielloński) – *Jak Gdańsk „gnębił” polską szlachtę? Sprawa Tomasz Czapalskiego, starosty knyszyńskiego w 1763 roku.*

- 16.00-16.20 – prof. dr hab. Andrzej Stroynowski (Uniwersytet im. Jana Długosza w Częstochowie) – *Szybkowe lata Republiki Weneckiej w doniesieniach „Gazety Warszawskiej”*.
- **16.20-16.40 – przerwa kawowa**

Sekcja 3: XIX i XX wiek – (Sala obrad w Wolińskim Dworku) **prowadzący obrady:**

- 16.40-17.00 – dr Rafał Bazaniak (Uniwersytet Łódzki) – *Słów kilka o powstawaniu miast w Polsce na przykładzie Łodzi, wybór źródeł*.
- 17.20-17.40 – dr Marcin Szymański (Uniwersytet Łódzki) – *Źródła do badania przemysłowych zanieczyszczeń środowiska w Polsce w XX wieku*.
- 17.40-18.00 – mgr Piotr Siewak (Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk) – *Dostęp Polski do Morza Bałtyckiego w materiałach Centralnej Agencji Polskiej i Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu*.
- 18.00-18.20 – dr Jordan Siemianowski (Uniwersytet Szczeciński) – *Znaczenie archiwaliów proveniencji norweskiej w badaniach gospodarki morskiej Drugiej Rzeczypospolitej*.
- 18.20-18.40 – **dyskusja**

Zakończenie obrad plenarnych dnia drugiego

Kolacja 19.00

Dzień trzeci – niedziela, 16 lipca 2023 roku

7.30-8.30 – śniadanie w miejscu noclegu

Obrady plenarne na sali w podziemiach Wolińskiego Dworku – sesja dostępna online

Sekcja 4: Dzieje Najnowsze i Współczesność: (Sala obrad w Wolińskim Dworku) **prowadzący obrady – prof. dr hab. Andrij Kharuk**

- 9.30-9.50 – prof. dr hab. Maciej Franz (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu) – *Polska Marynarka Wojenna 1918-1939 – nieznanne dokumenty*
- 9.50-10.10 – dr Piotr Maliński (Muzeum Regionalne im. A. Kaubego w Wolinie) – *Niemiecka zaporę wrakowa na Odrze Wschodniej z 1945 roku w świetle źródeł archiwalnych, przekazów tradycji ustnej i wyników badań podwodnych*.
- 10.10-10.30 – mgr Tomasz E. Bielecki (Uniwersytet Gdański) – *Dokumenty wytworzone przez agendy polskich władz na uchodźstwie jako materiał źródłowy do badania zjawiska służby Polaków w oddziałach Waffen SS*.
- 10.30-10.50 – prof. dr Liliya Pytlova – *Przedstawiając przyjaciół i wrogów: karykatury czasopisma Punch jako źródło do historii brytyjskiej propagandy w czasie I wojny światowej*
- 10.50-11.10 – mgr Piotr Piętkowski – *Jelczem po morzach i oceanach – film i komunikat*
- **11.10-11.30 – przerwa kawowa**

Sekcja 4: Dzieje Najnowsze i Współczesność – (Sala obrad w Wolińskim Dworku) **prowadzący obrady: prof. dr hab. Maciej Franz**

- 11.30-11.50 – prof. dr hab. Andrij Kharuk (Narodowa Akademia Wojsk Lądowych im. hetmana Petra Sahajdacznego we Lwowie) – *Źródła do badania współczesnej wojny rosyjsko-ukraińskiej*
- 11.50-12.10 – doc. dr Jurij Burakov, dr Ołeksandr Tomczyk (Narodowa Akademia Wojsk Lądowych im. hetmana Petra Sahajdacznego we Lwowie) – *Źródła ustne do badania współczesnej wojny rosyjsko-ukraińskiej*
- 12.10-12.30 – mgr Daryna Kharuk – *Monitoring działalności organizacji pozarządowych na Ukrainie w warunkach wojny: skąd czerpać informacje?*
- 12.30-12.50 – dyskusja, wnioski

12.50-13.10 – podsumowanie konferencji na sali w podziemiach Wolińskiego Dworku – prowadzą dr Karolina Kokora i prof. dr hab. Maciej Franz

13.10 – zakończenie konferencji

13.15 – obiad, a po nim wyjazd uczestników

Organizatorzy

Wydawca „Studiów Wolińskich – Mare Integrans”

wydawnictwo
adam marszałek